

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
 Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин
СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Міжнародний бізнес»
 на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Дисципліна загального вибору
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
 науковий ступінь і вчене звання,
 посада

Стрілець Вікторія Юрївна
 д.е.н., професор
 Завідувач кафедри міжнародної економіки
 та міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38-053-250-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.me.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2965

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування теоретичних знань та практичних навичок студентів щодо форм, функцій, механізму та особливостей міжнародного бізнесу у сучасних умовах розвитку світового господарства.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; виконання розрахункових завдань з використанням програмного забезпечення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формувати висновки і розробляти рекомендації з	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища (РН 4.) Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (РН 7.) Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій (РН 9). Ідентифіковувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку (РН 10). Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування (РН 12). Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі (РН 13). Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними (РН 15). Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками (РН 16). Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин (РН 20). Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (РН 22)	людини і громадянина в Україні (ЗК 1). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК). Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 12). Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі (СК 6). Здатність застосовувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 15).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Виробнича та торговельна сфера міжнародного бізнесу		

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 1. Форми та види міжнародного бізнесу	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу. 2. Стратегічні альянси. 3. Транснаціональні корпорації.
Тема 2. Міжнародна торгівля товарами	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Зустрічна торгівля. Компенсаційні операції у сфері міжнародного бізнесу. 2. Торгівля комплектним обладнанням. 3. Методи розрахунку економічної ефективності міжнародних комерційних операцій.
Тема 3. Міжнародна торгівля послугами.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Механізм здійснення угод в міжнародній торгівлі послугами. 2. Способи міжнародної торгівлі послугами.
Тема 4. Міжнародне виробництво та науково-технічна кооперація.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Цілі і задачі розподільно-збутової політики компанії. 2. Вибір каналів розподілу продукції. 3. Основні підсистеми управління розподільно-збутовою мережею. 4. Науково-технічна діяльність: поняття, види.
Тема 5. Міжнародні перевезення та міжнародна логістика.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Міжнародні транспортні перевезення. 2. Моделі управління міжнародними логістичними операціями. 3. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів Incoterms (International commerce terms).
Тема 6. Інвестиційна діяльність як форма бізнесу.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Джерела та структура інвестиційних ресурсів. 2. Рух підприємницького капіталу та його форми. 3. Інвестиційний ринок: поняття, класифікація, елементи та кон'юнктура ринку.
Тема 7. Особливі форми міжнародного бізнесу.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування, поточна модульна робота	1. Системи і форми електронної торгівлі. 2. Організація та функціонування Інтернет-

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		магазину.
Модуль 2. Організація зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств		
Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств та її роль у розвитку національної економіки.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Створення вільних економічних зон як вид ЗЕД. 2. Роль вільних економічних зон для розширення ЗЕД. 3. Спільне підприємництво як вид ЗЕД. 4. Фактори, що впливають на розширення ЗЕД підприємств.
Тема 9. Інституційні можливості та обмеження ведення бізнесу.	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Валютне регулювання ЗЕД. 2. Світова та національна валютні системи. 3. Валютний курс: поняття, види.
Тема 10. Планування у міжнародному бізнесі	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Цілі та основні завдання системи планів розвитку міжнародного бізнесу. 2. Місце та роль стратегічних, тактичних та оперативних планів у структурі міжнародного бізнесу. 3. Організація розробки та виконання бізнес-планів розвитку міжнародного бізнесу підприємства.
Тема 11. Управління персоналом в міжнародному бізнесі	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування	1. Управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі. 2. Стратегічне планування та оцінювання розвитку персоналу. 3. Кадрова політика міжнародних корпорацій та роль кадрових служб в управлінні людськими ресурсами
Тема 12. Транснаціональна корпорація як суб'єкт глобальної економіки	обговорення матеріалу занять; виконання індивідуального завдання; тестування, поточна модульна робота	1. Еволюція наукових підходів до розуміння сутності ТНК та транснаціоналізації економіки. 2. Основні теорії та моделі транснаціональної діяльності. 3. Масштаби та основні напрями діяльності ТНК

Інформаційні джерела

1. Skliar I., Pedchenko N., Strilec V., Novikova V., Kozmenko Y. (2020). Assessment of the reforms and programs results of Ukraine`s economy sustainable development by means of neural networks.

Problems and Perspectives in Management. 2020. Vol. 18(3). P. 81-92. URL: <https://businessperspectives.org/journals/problems-and-perspectives-in-management/issue-359/assessment-of-the-reforms-and-programs-results-of-ukraine-s-economy-sustainable-development-by-means-of-neural-networks>

2. Strilec V., Prokopenko O. and Orlov V. (2020). Impact of Covid-19 on the budget security of the national economy: a forecast for Ukraine. Public and Municipal Finance, 9(1), 25-33. <https://www.businessperspectives.org/journals/public-and-municipal-finance/issue-361/impact-of-covid-19-on-the-budget-security-of-the-national-economy-a-forecast-for-ukraine>

3. Strilets V., Franko L., Dykha M., Ivanov M. and Rybina L. The influence of innovative development in the EU countries and Ukraine on the competitiveness of national economies: A comparative analysis. (Scopus та ін.) 2024. Problems and Perspectives in Management. № 22(2). P. 1-16. doi:10.21511/ppm.22(2).2024.01

1. Strilets V., Frolov S., Datsenko V., Tymoshenko O. and Yatsko M. (2022). State support for the digitalization of SMEs in European countries. Problems and Perspectives in Management, 20(4), 290-305. doi:10.21511/ppm.20(4).2022.22

2. Карасьова Н.А. Міжнародний бізнес: практикум. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 74 с.

3. Кваша С. М., Файчук О. М., Файчук О. В. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 282 с.

4. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс : Навч. посіб. / За ред. Козака Ю. Г. та ін. Київ : ЦУЛ, 2019. 344 с.

5. Педченко Н. С., Стрілець В. Ю., Франко Л. С. Міжнародний досвід державної підтримки діджиталізації малого та середнього підприємництва : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2022. 141 с. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12493>

4. Педченко Н. С., Стрілець В. Ю., Яріш О. В., Сокіл А. А., Муха М. Ю. Державна підтримка відновлення малого підприємництва в Україні у післявоєнний період: галузевий аспект. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2023. № 57. С. 37-47. URL : <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2023/57-2023/7.pdf>

5. Педченко Н.С., Стрілець В.Ю., Франко Л.С. Макроконкурентна парадигма інноваційного розвитку національної економіки. Наукові перспективи. 2022. №1(19). С. 351-360. URL : <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1019>

6. Пожар, А., Стрілець, В., Франко, Л., Флегантова, А., Туль, С., Єжелей, Ю. Монетарна політика в умовах війни: український та зарубіжний досвід. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2024. №2 (112). С. 102-108. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-2-15>

7. Рокоча В. В., Одягайло Б. М., Терехов В. І. Міжнародний бізнес та стратегічні зміни : навчальний посібник / за заг. ред. В. В. Рокочої. К. : Університет "КРОК", 2019. 215 с.

8. Сазонець О. М. Управління міжнародним бізнесом : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2019. 338 с.

9. Стрілець В. Ю. Досвід ТНК у застосуванні інноваційних методів мотивації персоналу (на прикладі компанії «BNP Paribas Group»). Причорноморські економічні студії. 2021. № 71. С.40-47. URL : http://bses.in.ua/journals/2021/71_2021/8.pdf

6. Стрілець В. Ю., Гаращенко Б. В., Соколовський В. Р. Зелені інновації як каталізатор інноваційних змін в системі управління підприємством. Науковий вісник ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2023. № 48. С. 76-81 http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/48_2023ua/16.pdf

7. Стрілець В. Ю., Гаращенко Б. В., Соколовський В. Р., Аржаннікова А. С. Сучасні тренди та перспективи інтернет-торгівлі як інструменту стратегічного розвитку підприємств в умовах глобалізації. Підприємництво та інновації. Видавничий дім «Гельветика». 2024. № 32. С. 239-245. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14167>

8. Стрілець В. Ю., Пожар А. А., Флегантова А. А., Франко Л. Ю., Єжелей Ю. О., Зборик Д. С. Цифровізація як інструмент побудови інноваційної стратегії розвитку бізнесу країн ЄС в умовах адаптації до кризових тенденцій міжнародної економіки. Науковий вісник Полтавського університету

економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2024. № 3(113). С. 80-88 URL : <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/277>

9. Стрілець В.Ю., Материнко В.О., Сокіл А.А. Посередницькі механізми реконфігурації можливостей цифрових платформ для створення інноваційних бізнес-моделей МСП. Інфраструктура ринку. 2023. № 73. С. 101 -106 URL : http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/73_2023/20.pdf

10. Тарасенко С. В., Петрушенко Ю. М. Міжнародний бізнес : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 222 с.

Інформаційні ресурси Інтернету

11. Eurostat Yearbook. URL: www.europa.eu.int
12. Institute for International Economics. URL: www.iic.com
13. International Bank for Reconstruction and Development. URL: www.worldbank.org/ibrd
14. International Business. URL: https://saylordotorg.github.io/text_international-business/index.html
15. The International Development Association. URL: www.worldbank.org/ida
16. The International Finance Corporation. URL: www.ifc.org
17. The Organization for Economic Cooperation and Development. URL: www.oecd.org
18. The World Bank Group. URL: www.worldbank.org
19. United Nations Commission on International Trade Law. URL: www.uncitral.org
20. United Nations Conference on Trade and Development. URL: www.unctad.org

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochisnist.pdf>.

[content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf).

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvpadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultat-iv-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>;

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>. Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro_apel_pidstr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання індивідуального завдання (10 балів); тестування (20 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 8-12): обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання індивідуального завдання (10 балів); тестування (20 балів); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Перелік активностей для отримання додаткових балів*

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проєкту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни